

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8322/2568

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.วิ.พ. มาตรา 252, พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 8, พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 22, พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้จำเลยไม่ได้ให้การต่อสู้เป็นประเด็นข้อพิพาทไว้ในคำให้การ ทั้งมิได้ยกขึ้นกล่าวอ้างในศาลล่าง ทั้งสองก็ตาม แต่ปัญหาว่ากรณีต้องใช้กฎหมายต่างประเทศบังคับแก่คดีหรือไม่ เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับความจริงของประชาชน จำเลยย่อมมีสิทธิที่จะยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคสอง ประกอบมาตรา 252 และ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1 วรรคสอง ในปัญหานี้ แม้โจทก์เป็นบุคคลสัญชาติสวิสและตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 22 บัญญัติถึงการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสัญชาติในการดำเนินคดีของโจทก์ไว้ก็ตาม แต่เมื่อจำเลยมิได้ให้การเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 อีกทั้งโจทก์และจำเลยก็ได้นำสืบถึงกฎหมายสัญชาติของโจทก์ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 ว่ามีอย่างไร อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งศาลไม่สามารถรู้ได้เอง รวมทั้งบทบัญญัติตามมาตรา 22 ก็ได้บัญญัติว่าการไม่นำสืบถึงกฎหมายสัญชาติของโจทก์แล้วมีผลเป็นอย่างไร แต่กลับมีบทบัญญัติตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 8 บัญญัติว่า "ในกรณีที่ จะต้องใช้กฎหมายต่างประเทศบังคับ ถ้าพิสูจน์กฎหมายนั้นให้เป็นที่น่าพอใจแก่ศาล ให้ใช้กฎหมายภายในแห่งประเทศไทย" แสดงให้เห็นได้ว่า บทบัญญัติตามมาตรา 22 มิได้บังคับว่าโจทก์ต้องนำสืบข้อเท็จจริงของกฎหมายสัญชาติของโจทก์ เมื่อโจทก์และจำเลยได้นำสืบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว ย่อมสามารถบังคับไปตามกฎหมายของประเทศไทยได้ ดังนั้น เมื่อโจทก์และจำเลยได้มีการนำสืบพยานหลักฐานถึงกฎหมายสัญชาติของโจทก์ในศาลล่างทั้งสอง การที่ศาลล่างทั้งสองพิจารณาและพิพากษาคดีไปตามกฎหมายไทย โดยมีได้กล่าวถึงกฎหมายสัญชาติของโจทก์ตามมาตรา 22 จึงชอบแล้ว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้พิพากษาว่าที่ดินที่มีชื่อจำเลยถือกรรมสิทธิ์ 21 แปลง ดังกล่าวข้างต้นเป็นของโจทก์ และให้จำเลยคืนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างแก่โจทก์ โดยให้โจทก์จัดการจำหน่ายที่ดินภายในเวลาที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนดตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้หุ้นของบริษัท น. ที่จำเลยถือ 18,420 หุ้น เป็นของโจทก์ และให้จำเลยคืนหุ้นดังกล่าวแก่โจทก์ ให้หุ้นของห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงแรม ม. ที่จำเลยถือ 1,200,000 บาท เป็นของโจทก์ และให้จำเลยคืนหุ้นดังกล่าวแก่โจทก์ ให้จำเลยคืนกรรมสิทธิ์และการครอบครองเครื่องบิน Maule MXT-7-180A HS-BNW Serial No. 2xxxxC แก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ให้จำเลยชดใช้เงิน 2,500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ให้จำเลยคืนทองรูปพรรณ และทองคำแท่ง น้ำหนัก 100 บาท แก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ให้ชดใช้เงิน 2,700,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และให้จำเลยคืน

ทรัพย์สินอื่น ๆ ที่โจทก์นำเข้ามาจากต่างประเทศตามฟ้องข้อ 7 รวม 89 รายการ แก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ให้ชดใช้เงิน 2,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ก่อนเริ่มสืบพยาน ศาลจังหวัดเชียงใหม่เห็นว่า กรณีมีปัญหาว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 11 ต่อมาประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษวินิจฉัยว่า คดีของโจทก์อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลจังหวัดเชียงใหม่จึงโอนคดีมายังศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยคืนที่ดินโฉนดเลขที่ 21500, 4975, 9917, 9918, 10736, 10737, 10738, 22712, 22713, 21507, 21853, 25179, 20622, 10601, 10602 และ 20347 และที่ดินโฉนดเลขที่ 74742, 74743, 74744, 8989 และ 8990 แก่โจทก์ โดยให้โจทก์จำหน่ายที่ดินดังกล่าวภายในเวลาที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนด และให้จำเลยผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์แทนโจทก์ไปจดทะเบียนโอนจำหน่ายให้ หากโอนไม่ได้ให้ถือคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนา และให้โจทก์มีสิทธิในเงินที่จำหน่าย หากไม่ปฏิบัติตามให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจจำหน่ายที่ดินนั้นได้ตามกฎหมาย โดยให้แจ้งคำพิพากษาให้อธิบดีกรมที่ดินทราบให้จำเลยคืนหุ้นของบริษัท น. ที่จำเลยถือ 18,420 หุ้น แก่โจทก์ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย และให้จำเลยคืนหุ้นของห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงแรม ม. ที่จำเลยถือ 1,200,000 บาท แก่โจทก์ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย และให้จำเลยคืนกรรมสิทธิ์และการครอบครองเครื่องบินแก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ให้จำเลยชดใช้เป็นเงิน 2,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 16 มิถุนายน 2564) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์เฉพาะทุนทรัพย์เท่าที่โจทก์ชนะคดี โดยกำหนดค่าทนายความ 10,000 บาท ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยคืนที่ดินโฉนดเลขที่ 74742, 74743, 74744, 8989 และ 8990 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง และที่ดินโฉนดเลขที่ 20347 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง แก่โจทก์ กับให้จำเลยชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงิน 2,000,000 บาท นับจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 16 มิถุนายน 2564) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยให้ปรับเปลี่ยนตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งตราขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติได้ว่าโจทก์เป็นบุคคลต่างด้าว สัญชาติสวิส โจทก์กับจำเลยเป็นสามีภริยาชอบด้วยกฎหมาย จดทะเบียนสมรสกัน ณ สำนักทะเบียนอำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2545 โจทก์กับจำเลยมีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ นายแพทริก เกิดวันที่ 23 ตุลาคม 2544 และนางสาวริต้า เกิดวันที่ 21 มิถุนายน 2547 โจทก์นำเงินที่เป็นสินส่วนตัวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย แล้วนำไปซื้อทรัพย์สินหลายรายการที่ปรากฏชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ได้แก่ 1. อะพาร์ตเมนต์ ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 74742, 74743, 74744 และ 8989 2. โรงแรม ม. ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 8990 3. ที่ดินจัดสรรเพื่อแบ่งขายตามที่ดินโฉนดเลขที่ดังต่อไปนี้ 3.1 ที่ดินโฉนดเลขที่

21500 3.2 ที่ดินโฉนดเลขที่ 4975 3.3 ที่ดินโฉนดเลขที่ 9917 3.4 ที่ดินโฉนดเลขที่ 9918 3.5 ที่ดินโฉนดเลขที่ 10736 3.6 ที่ดินโฉนดเลขที่ 10737 3.7 ที่ดินโฉนดเลขที่ 10738 3.8 ที่ดินโฉนดเลขที่ 22712 3.9 ที่ดินโฉนดเลขที่ 22713 3.10 ที่ดินโฉนดเลขที่ 21507 3.11 ที่ดินโฉนดเลขที่ 21853 3.12 ที่ดินโฉนดเลขที่ 25179 3.13 ที่ดินโฉนดเลขที่ 20622 3.14 ที่ดินโฉนดเลขที่ 10601 3.15 ที่ดินโฉนดเลขที่ 10602 รวมทั้งสิ้น 15 แปลง 4. บ้านพักอาศัย ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 20347 โจทก์เป็นผู้ก่อตั้งบริษัท น. ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการทำธุรกิจบริการสนามบินและธุรกิจงานสถาปนิก เดิมบริษัทดังกล่าวซื้อบริษัท น. โดยโจทก์นำเงินที่เป็นสินส่วนตัวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยแล้วนำไปซื้อทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ในนามบริษัท น. เป็นที่ดินรวม 7 แปลง จำเลยมีชื่อเป็นกรรมการบริษัท น. ร่วมกับโจทก์และนายกานต์ โดยจำเลยถือหุ้นบริษัท 18,420 หุ้น ในจำนวนหุ้นทั้งหมด 45,000 หุ้น และโจทก์ซื้อหุ้นของห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงแรมม. ซึ่งประกอบธุรกิจบริการห้องพัก (โรงแรม) มีชื่อโจทก์ลงทุน 800,000 บาท กับจำเลยลงทุน 1,200,000 บาท โดยมีจำเลยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ โจทก์ใช้เงินส่วนตัวซื้อเครื่องบิน Maule MXT-7-180A HS-BNW Serial No. 2xxxxC สำหรับทรัพย์สินที่เป็นทองคำรูปพรรณและทองคำแท่ง น้ำหนัก 100 บาท และทรัพย์สินอื่นที่โจทก์นำเข้ามาจากต่างประเทศตามฟ้องข้อ 7 รวม 89 รายการ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า พยานหลักฐานโจทก์ยังรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยครอบครองทองคำรูปพรรณและทองคำแท่ง และทรัพย์สินอื่นที่โจทก์นำเข้ามาจากต่างประเทศแทนโจทก์ โจทก์จึงไม่สามารถเรียกทรัพย์สินดังกล่าวคืนจากจำเลยได้ โจทก์และจำเลยต่างไม่อุทธรณ์ ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า โจทก์ซึ่งเป็นบุคคลสัญชาติสวิสต้องนำสืบถึงข้อเท็จจริงตามกฎหมายสมาพันธรัฐสวิสซึ่งเป็นสัญชาติของโจทก์ว่ามีบทบัญญัติให้บุคคลที่มีสัญชาติสวิสสามารถฟ้องบังคับให้คู่สมรสคืนทรัพย์สินที่คู่สมรสมีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นแทนได้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 22 หรือไม่ นั้น เห็นว่า แม้จำเลยไม่ได้ให้การต่อสู้เป็นประเด็นข้อพิพาทไว้ในคำให้การ ทั้งมิได้ยกขึ้นกล่าวอ้างในศาลล่างทั้งสองก็ตาม แต่ปัญหาว่ากรณีต้องใช้กฎหมายต่างประเทศบังคับแก่คดีหรือไม่ เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จำเลยย่อมมีสิทธิที่จะยกขึ้นอ้างในชั้นฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคสอง ประกอบมาตรา 252 และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1 วรรคสอง ในปัญหานี้ แม้โจทก์เป็นบุคคลสัญชาติสวิสและตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 22 บัญญัติถึงการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสัญชาติในการดำเนินคดีของโจทก์ไว้ก็ตาม แต่เมื่อจำเลยมิได้ให้การเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 อีกทั้งโจทก์และจำเลยก็ได้้นำสืบถึงกฎหมายสัญชาติของโจทก์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 ว่ามีอย่างไร อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งศาลไม่สามารถรู้ได้เอง รวมทั้งบทบัญญัติตามมาตรา 22 ก็ได้บัญญัติว่าการไม่นำสืบถึงกฎหมายสัญชาติของโจทก์แล้วมีผลเป็นอย่างไร แต่กลับมีบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 8 บัญญัติว่า "ในกรณีที่จะต้องใช้กฎหมายต่างประเทศบังคับ ถ้ามิได้พิสูจน์กฎหมายนั้นให้เป็นที่น่าพอใจแก่ศาล ให้ใช้กฎหมายภายในแห่งประเทศไทย" แสดงให้เห็นได้ว่า บทบัญญัติตามมาตรา 22 มิได้บังคับว่าโจทก์ต้องนำสืบข้อเท็จจริงของกฎหมายสัญชาติของโจทก์ เมื่อโจทก์และจำเลยมิได้นำสืบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว

ย่อมสามารถบังคับไปตามกฎหมายของประเทศไทยได้ ดังนั้น เมื่อโจทก์และจำเลยมิได้มีการนำสืบพยานหลักฐานถึงกฎหมายสัญญาของโจทก์ในศาลล่างทั้งสอง การที่ศาลล่างทั้งสองพิจารณาและพิพากษาคดีไปตามกฎหมายไทยโดยมิได้กล่าวถึงกฎหมายสัญญาของโจทก์ตามมาตรา 22 จึงชอบแล้ว กฎของจำเลยในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยตามกฎหมายของจำเลย ประการสุดท้ายว่า จำเลยถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่พิพาทตามฟ้องในฐานะตัวแทนของโจทก์อื่น ทำให้โจทก์มีสิทธิเรียกทรัพย์สินที่พิพาททั้งหมดคืนแก่โจทก์หรือไม่ เห็นว่า สำหรับที่ดินพิพาทส่วนที่หนึ่งที่อยู่ในโครงการลานนาแอร์ปาร์ค โจทก์นำสืบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นภาพถ่ายของโครงการและแผนผังการจัดสรรแปลงในโครงการ ซึ่งจำเลยก็เบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้านว่า ที่ดินทั้งสิบห้าแปลงดังกล่าวโจทก์ซื้อมาเพื่อจัดสรรในโครงการลานนาแอร์ปาร์คและรับว่าโจทก์ทำโครงการดังกล่าว เมื่อมีผู้ซื้อที่ดินในโครงการดังกล่าว โจทก์ก็มีพยานเอกสารสำเนาหนังสือสัญญาซื้อขายและสำเนารายการเดินบัญชีของโจทก์มายืนยันว่าโจทก์เป็นผู้รับเงินตามสัญญาซื้อขายดังกล่าว โดยโจทก์ขายที่ดินให้แก่บุคคลภายนอกรวม 3 แปลง อันแสดงให้เห็นว่าโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงในที่ดินทั้งสิบห้าแปลงโดยใส่ชื่อจำเลยถือกรรมสิทธิ์แทนโจทก์ สำหรับที่ดินพิพาทส่วนที่สองที่เป็นที่ตั้งบ้านพักอาศัยของโจทก์กับจำเลย โจทก์นำสืบโดยมีภาพถ่ายและเอกสารเกี่ยวกับแปลงบ้านมายืนยันว่าโจทก์เป็นผู้สร้างบ้านหลังดังกล่าวแต่เพียงผู้เดียว และโจทก์ซื้อที่ดินพิพาทส่วนที่สองนี้ในช่วงเวลาใกล้เคียงกับที่ดินพิพาทส่วนที่หนึ่ง จึงเชื่อว่าโจทก์มีเจตนาให้จำเลยถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินพร้อมบ้านพักอาศัยแทนโจทก์ เช่นเดียวกับที่ดินที่ซื้อมาเพื่อจัดสรร สำหรับที่ดินพิพาทส่วนที่สามที่เป็นอะพาร์ตเมนต์ให้เช่า โจทก์มีหลักฐานเป็นภาพถ่ายก่อนและหลังปรับปรุงตึกแถว และรายการปรับปรุงตึกแถวที่โจทก์ซื้อมา โดยโจทก์ยังใช้ชั้นล่างของตึกแถวดังกล่าวเป็นสำนักงานของโจทก์ ทั้งโจทก์ยังมีพยานปากนางสาวนฤมล ซึ่งเป็นเลขานุการของโจทก์และไม่ปรากฏว่ามีสาเหตุไรก็ตามที่โจทก์เลือกจำเลยมาก่อนเบิกความว่า โจทก์ให้จำเลยเป็นตัวแทนเป็นกรรมการผู้จัดการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อและประทับตราของห้างหุ้นส่วนจำกัดผูกพันห้างได้แต่เพียงผู้เดียว เนื่องจากติดขัดด้วยข้อกฎหมายที่ห้ามคนต่างชาติเป็นกรรมการผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนจำกัด ธุรกิจอะพาร์ตเมนต์ให้เช่าเป็นธุรกิจของโจทก์ และหากมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอะพาร์ตเมนต์ โจทก์จะเป็นผู้จ่ายเงินให้แก่พยาน ปกติลูกค้าของโรงแรมจะจองห้องผ่านแอปพลิเคชันโกโก้หรือบูกกิงดอตคอม ซึ่งจะจ่ายเงินเข้าบัญชีธนาคารของโจทก์ นอกจากนี้ พยานโจทก์ปากนางยุคลธร แม่บ้านอะพาร์ตเมนต์และพนักงานต้อนรับของโรงแรม ม. ยังเบิกความสอดคล้องกันว่า โจทก์เป็นผู้บริหารจัดการธุรกิจทุกอย่างแต่เพียงผู้เดียว อันแสดงให้เห็นว่าโจทก์ซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างมาเพื่อประกอบธุรกิจของตัวโจทก์เอง โดยใส่ชื่อจำเลยถือกรรมสิทธิ์แทนโจทก์ และสำหรับที่ดินพิพาทส่วนที่สี่ที่เป็นที่ตั้งของโรงแรม ม. โจทก์นำสืบว่าภายหลังจากซื้อที่ดินพร้อมโรงแรม โจทก์ได้ซ่อมแซมปรับปรุงโรงแรมแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งสอดคล้องกับที่จำเลยเบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้านรับว่า เงินที่ใช้ในการซ่อมแซมปรับปรุงโรงแรม ม. เป็นเงินของโจทก์ โดยไม่ปรากฏพฤติการณ์ใดจากทางฝั่งโจทก์ว่าโจทก์มีเจตนายกที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยโดยเสนหา ทั้งโจทก์เบิกความยืนยันว่าโจทก์เป็นผู้เก็บต้นฉบับที่ดินพิพาททั้งหมดไว้ น่าเชื่อว่าที่โจทก์ให้จำเลยมีชื่อเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และให้คำรับรองต่อเจ้าพนักงานที่ดินว่าเงินที่นำมาซื้อที่ดินพิพาทและสิ่งปลูกสร้างเป็นสินส่วนตัวหรือทรัพย์สินส่วนตัวของจำเลยแต่เพียงฝ่ายเดียว ไม่ใช่สินสมรสหรือทรัพย์สินที่ทำมาหาได้ร่วมกันเนื่องจากโจทก์ไม่สามารถถือกรรมสิทธิ์เองได้ จึงเห็นได้ว่า โจทก์เจตนาให้จำเลยมีชื่อถือกรรมสิทธิ์แทนโจทก์เท่านั้น ในขณะที่จำเลยนำสืบ

แต่เพียงลอย ๆ ว่าจำเลยนำเงินที่โจทก์ให้โดยเสนหาที่จำเลยเก็บสะสมไว้มาร่วมซื้อที่ดินพิพาทกับโจทก์ และต่อมาโจทก์ให้ที่ดินที่ซื้อร่วมกันในส่วนของโจทก์แก่จำเลยโดยเสนหา ที่ดินพิพาททั้งยี่สิบเอ็ดแปลงจึงเป็นส่วนส่วนตัวของจำเลย แม้ทางนำสืบของทั้งสองฝ่ายจะปรากฏข้อเท็จจริงว่าจำเลยช่วยเหลือปรับปรุงที่ดินบางแปลงเพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจบ้างก็ตาม แต่ก็ยังรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาททั้งหมดจากการยกให้โดยเสนหาของโจทก์

พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบจึงมีน้ำหนักให้รับฟังได้มั่นคงมากกว่าพยานหลักฐานที่จำเลยนำสืบว่าจำเลยเป็นตัวแทนของโจทก์ในการถือครองที่ดินพิพาท ส่วนสังหาริมทรัพย์อื่นตามฟ้องอันได้แก่หุ้นในบริษัท น. จำนวน 18,420 หุ้น นั้น โจทก์นำสืบว่า โจทก์เป็นผู้ก่อตั้งบริษัท โดยจำเลยไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง โจทก์ให้จำเลยถือหุ้นแทนโดยเป็นการซื้อหุ้นต่อจากผู้ถือหุ้นเดิมและโจทก์เป็นผู้ชำระค่าหุ้น ซึ่งเจือสมกับที่จำเลยเบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้าน ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า จำเลยถือหุ้นในบริษัท น. แทนโจทก์ และหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงแรม ม. จำนวน 1,200,000 บาท เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามที่วินิจฉัยไปแล้วข้างต้นว่า โจทก์ซื้อที่ดินพร้อมโรงแรม และซ่อมแซมปรับปรุงโรงแรมด้วยเงินส่วนตัวของโจทก์ ทั้งโจทก์ยังเป็นผู้บริหารจัดการธุรกิจทุกอย่างแต่เพียงผู้เดียว การที่จำเลยถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงแรม ม. จึงเป็นการถือแทนโจทก์เช่นกัน สำหรับเครื่องบิน Maule MXT-7-180A HS-BNW Serial No. 2xxxxC โจทก์นำสืบว่า โจทก์ซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าวไม่สามารถจดทะเบียนเครื่องบินเป็นชื่อของตนเองได้ และก่อนหน้านั้นโจทก์เคยให้คนรักเก่าของโจทก์ซึ่งเป็นคนไทยถือกรรมสิทธิ์แทน นับว่ามีเหตุผล มีน้ำหนักให้รับฟัง ในขณะที่จำเลยเบิกความแต่เพียงว่าโจทก์ให้เครื่องบินแก่จำเลยโดยเสนหาเพื่อเป็นของขวัญที่บุตรชายเกิดโดยไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาสนับสนุน ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า จำเลยถือกรรมสิทธิ์ในเครื่องบินดังกล่าวแทนโจทก์เช่นกัน เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นตัวการฟ้องเรียกทรัพย์สินที่พิพาทตามฟ้องคืนจากจำเลยซึ่งเป็นตัวแทน จำเลยจึงต้องส่งมอบทรัพย์สินที่พิพาทตามฟ้องคืนให้แก่โจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 810 และเมื่อโจทก์เป็นบุคคลต่างด้าวฟ้องเรียกเอาทรัพย์สินคืนจากจำเลยที่ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินและที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่พิพาทแทนโจทก์ กรณีต้องบังคับตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 94 ด้วย ที่ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษพิพากษามา นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน

ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกากับค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีในศาลชั้นต้นให้เป็นพับ

องค์คณะ

นันทิกา จิรัธยากุล · อภินันท์ โพธิ์พร้อม · ศุภร พิชิตวงศ์เลิศ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8322/2568>